

Αγαπητοί φίλοι και μέλη της Ε.Ε.Β.Ε.Ζ.Ε.,

Ευχόμαστε ολόψυχα το 2021 να είναι ένα έτος γεμάτο υγεία, δημιουργικότητα, ευτυχία και ποιότητα στην εργασία και τη ζωή σας.

Η πανδημία που βιώνουμε όλοι μας εδώ και σχεδόν ένα έτος, περιόρισε όχι μόνο τον χώρο μας αλλά και τη διάθεσή μας. Παρ' όλα αυτά η EEBEZE έχει ξεκινήσει από τον περασμένο Νοέμβριο μια προσπάθεια να διεκδικήσει την πραγματοποίηση του συνεδρίου της FELASA στην Αθήνα το 2025. Ο προτεινόμενος τίτλος του συνεδρίου είναι "Reducing Severity in Animal Research", ένα θέμα υψηλής σημασίας για τη χρήση των ζώων στην έρευνα. Στην προσπάθειά μας έχουμε να ανταγωνιστούμε με την Κοπεγχάγη και την Scand-LAS. Ετοιμάζουμε αυτόν τον καιρό το έγγραφο που έχει ζητηθεί από τη FELASA για να υποστηρίξει την υποψηφιότητά μας και θα το καταθέσουμε τις επόμενες μέρες. Το αποτέλεσμα δεν θα ανακοινωθεί άμεσα, αλλά ευελπιστούμε πως θα είναι θετικό.

Με αυτόν τον τρόπο η EEBEZE συνεχίζει την προσπάθεια να παραμένει στο κέντρο των γεγονότων στον τομέα που ενδιαφέρει όλους μας, που είναι η επιτυχής έρευνα με τον αποδεκτό τρόπο χρήσης των ζώων.

Για εγγραφές μπορείτε να επισκεφτείτε της ιστοσελίδα της EEBEZE στη διεύθυνση:
<http://hsblas.gr/intro/>.

Ακολουθείστε την EEBEZE στο twitter: <https://twitter.com/HSBLAS1>

Σε αυτό το τεύχος:

Προμετωπίδα

Επιστημονικά θέματα

Επιστημονικές εκδηλώσεις

Περιοδικά για Ζώα
Εργαστηρίου

ΜΗ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΕΡΙΛΗΨΕΙΣ

Οι μη τεχνικές περιλήψεις (ΜΤΠ) αποτελούν από το 2013 και μέχρι σήμερα αναπόσπαστο τμήμα της διαδικασίας αδειοδότησης πρωτοκόλλων. Για τη χορήγηση άδειας πρωτοκόλλου, υποβάλλεται υποχρεωτικά από το άτομο που είναι υπεύθυνο για αυτό, αίτηση στην αρμόδια περιφερειακή αρχή, συνοδευόμενη πάντα από τη μη τεχνική περίληψη.

Σύμφωνα με το Προεδρικό Διάταγμα 56/2013, μία μη τεχνική περίληψη - με την επιφύλαξη της προστασίας της πνευματικής ιδιοκτησίας και των εμπιστευτικών πληροφοριών - περιλαμβάνει πληροφορίες για τους στόχους του πρωτοκόλλου, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης βλάβης και του οφέλους, καθώς και τον αριθμό και τα είδη των ζώων που πρόκειται να χρησιμοποιηθούν. Περιλαμβάνονται επίσης στοιχεία που αποδεικνύουν τη συμμόρφωση προς την απαίτηση για αντικατάσταση, μείωση και βελτίωση (3Rs).

Στη μη τεχνική περίληψη του πρωτοκόλλου προσδιορίζεται επίσης κατά πόσο ένα πρωτόκολλο θα πρέπει να αξιολογηθεί αναδρομικά, σύμφωνα με το άρθρο 38 του Π.Δ. και σε ποιο χρόνο θα πρέπει να γίνει αυτό. Στην περίπτωση αυτή ακολουθεί επικαιροποίηση της ΜΤΠ με τα στοιχεία της αναδρομικής αξιολόγησης.

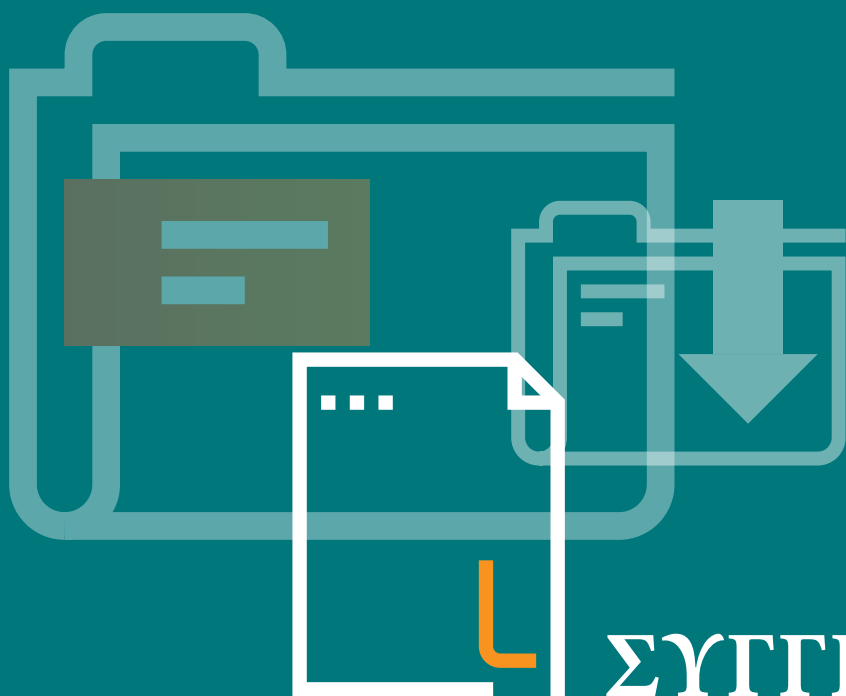
Οι μη τεχνικές περιλήψεις είναι ανώνυμες και δεν περιέχουν ονόματα και διευθύνσεις των χρηστών και των εγκαταστάσεων ζώων εργαστηρίου. Η αρμόδια κεντρική αρχή είναι αυτή που δημοσιοποιεί τόσο τις ΜΤΠ των έργων που διαθέτουν άδεια,

όσο και τυχόν ενημερωμένες εκδόσεις τους.

Τον Οκτώβρη του 2020 δημοσιεύτηκε το Προεδρικό Διάταγμα 86, το οποίο αποτελεί τροποποίηση του Π.Δ. 56/2013 «Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στην Οδηγία 2010/63/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 22ας Σεπτεμβρίου 2010, “σχετικά με την προστασία των ζώων που χρησιμοποιούνται για επιστημονικούς σκοπούς”» (Α' 106), όπως ισχύει, σε συμμόρφωση προς τον Κανονισμό (ΕΕ) 2019/1010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου. Σύμφωνα με αυτό, σε περίπτωση αναδρομικής αξιολόγησης ενός πρωτοκόλλου, από την 1η Ιανουαρίου 2021, η αρμόδια περιφερειακή αρχή μεριμνά για την επικαιροποίηση της μη τεχνικής περιλήψης με τα αποτελέσματα εντός έξι μηνών από την ολοκλήρωση της αξιολόγησης. Επιπλέον, από την 1η Ιανουαρίου 2021 η αρμόδια κεντρική αρχή υποβάλλει προς δημοσίευση τις μη τεχνικές περιλήψεις των πρωτοκόλλων, το αργότερο εντός έξι μηνών από την έγκριση και τυχόν επικαιροποιήσεις τους, μέσω ηλεκτρονικής διαβίβασης στην Επιτροπή.

Στο παρόν newsletter, ακολουθεί η μετάφραση εγχειριδίου το οποίο κυκλοφορεί από τον οργανισμό Understanding Animal Research (<https://www.understandinganimalresearch.org.uk/>). Το εγχειρίδιο μπορεί να λειτουργήσει υποστηρικτικά-συμβουλευτικά για τους ερευνητές, όσον αφορά στη συγγραφή μίας καλής ΜΤΠ.

Δ.Σ. ΕΕΒΕΖΕ

ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΜΗ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΛΗΨΗΣ

ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΓΙΑ ΕΡΕΥΝΗΤΕΣ

ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ

Το παρόν εγχειρίδιο έχει ως σκοπό την υποστήριξη των ερευνητών κατά τη διαδικασία συγγραφής της Μη Τεχνικής Περίληψης (ΜΤΠ), η οποία αποτελεί τμήμα της αίτησης για αδειοδότηση πειραματισμού σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή (Directive 2010/63/EU) και την Ελληνική (ΠΔ 56/2013) νομοθεσία. Το κείμενο μπορεί να φανεί χρήσιμο και στα μέλη των Επιτροπών Αξιολόγησης Πρωτοκόλλων ή στα μέλη των Επιτροπών της Ευζωίας των Ζώων Εργαστηρίου, ιδιαίτερα σε εκείνα που συμμετέχουν ως παρατηρητές, μη επιστημονικά μέλη, αφού αναφέρεται σε ό,τι αναμένεται από μία καλά γραμμένη ΜΤΠ.

Ο σκοπός του κειμένου είναι να υποστηριχθούν οι ερευνητές ώστε να γράψουν μια καλή περίληψη και να καταλάβουν πού μπορεί να χρειαστούν επιπρόσθετη βοήθεια ή πληροφορίες.

Η ΜΤΠ είναι ένα κείμενο που δημοσιεύεται στο ευρύ κοινό και αποτελεί νομικά απαιτούμενο τμήμα της αίτησης για άδεια πειραματισμού. Διαμέσου αυτής της περίληψης δίνεται η δυνατότητα στον/ην ερευνητή/ρια να εξηγήσει το πρωτόκολλο του/της σε άτομα που δεν ανήκουν σε κάποιο ερευνητικό κέντρο ή/και στην επιστημονική κοινότητα.

Ο ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΜΗ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΛΗΨΗΣ

Η ΜΤΠ αποτελεί ένα αναπόσπαστο τμήμα της αίτησης και πρέπει να συνυποβάλλεται με την κύρια αίτηση. Μπορεί να αποτελεί το τελευταίο τμήμα που γράφεται από μία αίτηση, αλλά συνήθως είναι το πρώτο (και ίσως το μόνο) τμήμα που θα διαβάσουν πολλοί.

Μια καλά γραμμένη ΜΤΠ βελτιώνει τη διαφάνεια σχετικά με τη χρησιμοποίηση των ζώων στην έρευνα. Υποστηρίζει τη διάδοση της «καλής πρακτικής» με τη χρήση των 3Rs και καταστά το επιστημονικό έργο του κάθε ερευνητή διαφανές και προσβάσιμο σε ανθρώπους έξω από την επιστημονική κοινότητα, όπως σε μέλη του Κοινοβουλίου, σε Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις ή/και το ευρύ κοινό.

Η ΜΤΠ πρέπει να είναι μια συνοπτική περιγραφή του κάθε ερευνητικού πρωτοκόλλου που έχει αδειοδοτηθεί και να δίνει επαρκείς λεπτομέρειες στον αναγνώστη για να κατανοήσει τον τρόπο και τον λόγο που διενεργείται το ερευνητικό έργο, περιλαμβάνοντας την εφαρμογή των 3Rs: την Αντικατάσταση (Replacement), τη Μείωση (Reduction) και τη Βελτίωση (Refinement).

Πρέπει να έχει την ποιότητα δημοσιεύσεων και να γίνεται κατανοητή, αυτόνομα, χωρίς περαιτέρω παραπομπές στην άδεια πειραματισμού. Κατά τη διάρκεια της αξιολόγησης πρωτοκόλλων συνήθως αποτελεί το πρώτο κομμάτι που εξετάζεται, ενώ στη συνέχεια δημοσιεύεται στο ευρύ κοινό μέσω του αρμόδιου Υπουργείου.

Είναι υποχρέωση του υποψήφιου κατόχου άδειας πειραματισμού να επιβεβαιώσει ότι η ΜΤΠ δεν περιλαμβάνει στοιχεία τα οποία μπορούν να τον/την ταυτοποιήσουν ή άλλου είδους πληροφορίες που σχετίζονται με την πνευματική ιδιοκτησία¹.

¹ http://ec.europa.eu/environment/chemicals/lab_animals/pdf/Recommendations%20for%20NTS.pdf

Η ΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΜΤΠ: ΣΥΝΟΨΙΖΟΝΤΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΥΡΥ ΚΟΙΝΟ

*Ζητώ συγγνώμη που δεν είχα το χρόνο να κάνω αυτήν την επιστολή μου πιο σύντομη
Blaise Pascal (αν και συχνά αποδίδεται στον Mark Twain)*

Η καταγραφή πολύπλοκων τεχνικών λεπτομερειών με απλά λόγια, χωρίς τεχνικούς όρους είναι μια εργασία που χρειάζεται ικανότητες. Γι' αυτόν τον λόγο προτείνεται η αναζήτηση υποστήριξης από τους υπεύθυνους επικοινωνίας, ιδιαίτερα εάν στην Επιτροπή Αξιολόγησης Πρωτοκόλλου περιλαμβάνεται επικοινωνιολόγος σχετικά με επιστημονικά ή ερευνητικά θέματα. Εάν αυτό δεν είναι δυνατό, τότε είναι προτιμότερο η συγγραφή της ΜΤΠ να λάβει χώρα σε διαφορετικό χρόνο από την υπόλοιπη αίτηση καθώς είναι πολύ δύσκολο να αλλάξει το ύφος και το επίπεδο της τεχνικής εισήγησης κατά τη διάρκεια της συγγραφής του υπόλοιπου πρωτοκόλλου. Έτσι, η συγγραφή της ΜΤΠ σε διαφορετικό χρόνο από την υπόλοιπη αίτηση, βοηθά να προσαρμοστεί το κείμενο στις απαιτήσεις της. Η συμβουλή από μη ερευνητές όσον αφορά στον έλεγχο της γλώσσας που χρησιμοποιείται είναι πολύ βοηθητική, και για αυτόν τον λόγο η ύπαρξη ενός μη επιστημονικού μέλους στην επιτροπή αξιολόγησης είναι σημαντική.

Η περίληψη θα πρέπει να είναι συνοπτική. Υπάρχει συνήθως το όριο των 1000 λέξεων. Μερικά είδη πρωτοκόλλων (όπως εκείνα που περιλαμβάνουν μόνο ήπιες ή μη ταξινομημένες διαδικασίες) ίσως απαιτούν λιγότερες λεπτομέρειες από εκείνα τα πρωτόκολλα που πιθανόν να προκαλέσουν περισσότερη ανησυχία ή/και αμφιβολία στο ευρύ κοινό. Αποδέκτης της περίληψης είναι το «ευρύ κοινό» και έτσι λοιπόν πρέπει να θεωρείται ότι απευθύνεται σε αναγνώστες ηλικίας από 12 ετών.

Όταν η επιτροπή διαβάσει την άδεια πειραματισμού, το μη επιστημονικό μέλος θα πρέπει να είναι σε θέση να κατανοεί πλήρως την περίληψη, η οποία πρέπει να περιλαμβάνει:

- Περιγραφή του πρωτοκόλλου
- Τους στόχους του προγράμματος
- Τις αναμενόμενες βλάβες και τα οφέλη που θα προκύψουν από το πρόγραμμα
- Τους αριθμούς και τα είδη των ζώων που θα χρησιμοποιηθούν
- Απόδειξη ότι το πρωτόκολλο έχει λάβει υπόψιν και εφαρμόζει τα 3Rs

Το ύφος της ΜΤΠ πρέπει να είναι ξεκάθαρο και ευθύ, χρησιμοποιώντας γλώσσα χωρίς τεχνικούς όρους, π.χ. «κάτω από το δέρμα» αντί για «υποδόρια», «κύτταρο εγκεφάλου» ή «νεύρο» αντί για «νευρώνας». Επειδή για τους περισσότερους από εμάς, οι τεχνικοί όροι είναι τόσο οικείοι που πολλές φορές δεν προσέχουμε καν ότι τους χρησιμοποιούμε, είναι καλή ιδέα να ερωτηθούν μη ερευνητές εάν καταλαβαίνουν την ορολογία ή όχι.

Η απλή συγγραφή όταν υπάρχει συνήθεια συγγραφής για ένα εξειδικευμένο κοινό είναι μια δύσκολη εργασία. Ακολουθούν μερικές σύντομες οδηγίες για την ευκολότερη συγγραφή της ΜΤΠ:

- Σταμάτησε λίγο και σκέψου πριν αρχίσεις να γράφεις. Συνόψισε τα στοιχεία-κλειδιά του πρωτοκόλλου σου, σημειώνοντας τα βήματα που θέλεις να κάνεις στο πρωτόκολλο, ακολουθώντας τις απαιτήσεις του περιχομένου της ΜΤΠ.²
- Προσπάθησε να παρουσιάσεις μια ισορροπημένη εικόνα των πιθανών οφελών και των αναμενόμενων βλαβών του πρωτοκόλλου ως προς τα ζώα, συνοψίζοντας τις λεπτομέρειες που περιλαμβάνονται στην άδεια πειραματισμού.
- Προτίμησε σύντομες λέξεις όπου αυτό είναι δυνατό.
- Χρησιμοποίησε λέξεις της καθημερινότητας όπου μπορείς. Απόφυγε τη χρησιμοποίηση τεχνικών όρων και συντομεύσεων, εξηγώντας πάντα κάθε τεχνικό όρο που πρέπει να χρησιμοποιήσεις.
- Οι προτάσεις πρέπει να είναι σύντομες (15-20 λέξεις κατά μέσο όρο). Προσπάθησε να κρατήσεις μία κεντρική ιδέα σε κάθε πρόταση.
- Χρησιμοποίησε ρήματα με ενεργητική διάθεση όσο το δυνατόν περισσότερο. Είναι προτιμότερο να γράφεις «ο ποντικός μπορεί να αισθάνεται δυσφορία» από το «Δυσφορία μπορεί να είναι αισθητή από τον ποντικό». Αυτό αποτελεί πρόκληση ειδικά για τους επιστήμονες, οι οποίοι έχουν συνηθίσει να γράφουν στην παθητική φωνή.

² https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/670717/Annotated_PPL_v2.0_171221.pdf

ΜΤΠ: ΤΑ 10 ΠΙΟ ΚΟΙΝΑ ΛΑΘΗ

1) Η ΠΑΡΑΛΕΙΨΗ ΤΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΙΔΕΑΣ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Πρέπει να περιλαμβάνεται ο σκοπός της έρευνας στο ειδικό τμήμα της ΜΤΠ. Πρέπει να δίνεται η εξήγηση του καινούργιου που αναμένεται από την έρευνα, το οποίο δεν ήταν γνωστό μέχρι σήμερα.

2) Η ΑΣΑΦΕΙΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΠΟΥ ΠΡΟΚΕΙΤΑΙ ΝΑ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΟΥΝ ΣΤΑ ΖΩΑ

Πρέπει να παρουσιάζεται συγκεκριμένα το τι αναμένεται να συμβεί καθώς και οι ενέργειες ώστε να αποφευχθούν ή έστω να μειωθούν πιθανές βλάβες στα ζώα. Δεν αρκούν τα γενικά σχόλια όπως «τα ζώα θα υποφέρουν κατά το ελάχιστο δυνατό» ή «η ευζωία των ζώων είναι προτεραιότητα». Με γνώμονα τα ζώα, πρέπει να υπάρχει ειλικρίνεια σχετικά με τη φύση και το βαθμό των βλαβών που είναι πιθανό να υποστούν. Είναι αναγκαία η εξήγηση γιατί η προσέγγιση που ακολουθείται είναι ο πιο «βελτιωμένος» τρόπος για την επιτυχία των στόχων του κάθε πρωτοκόλλου.

3) Η ΥΠΟΘΕΣΗ ΟΤΙ Ο ΑΝΑΓΝΩΣΤΗΣ ΚΑΤΑΛΑΒΑΙΝΕΙ ΤΟ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΠΕΔΙΟ

Η περίληψη πρέπει να γίνεται εύκολα κατανοητή από κάποιον μη ειδικό, ο οποίος δεν είναι σχετικός με προηγούμενη επιστημονική δουλειά του συγγραφέα της ΜΤΠ. Για παράδειγμα, ένα μέλος της οικογένειας ή ένας τυχαίος γείτονας του συγγραφέα θα πρέπει να καταλαβαίνει το περιεχόμενο της ΜΤΠ.

4) Η ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΜΕ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥΣ ΟΡΟΥΣ: ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΥΦΟΣ

Ο συγγραφέας πρέπει να υποθέσει ότι το αναγνωστικό επίπεδο του κοινού είναι αντίστοιχο ενός ανθρώπου τουλάχιστον 12 ετών και να κρατήσει τις προτάσεις του όσο το δυνατόν πιο σύντομες. Θα πρέπει να παραλείπονται οι τεχνικοί όροι ή αν είναι απαραίτητοι να υπάρχει η εξήγησή τους.

5) Η ΠΑΡΑΛΕΙΨΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΩΝ

Είναι αναγκαία η εξήγηση της επιλογής του συγκεκριμένου είδους και προτύπου ζώων, όπου είναι σχετικό. Πρέπει να συμπεριλαμβάνονται τα είδη των διαδικασιών που θα πραγματοποιηθούν, όπως και η συχνότητα, η διάρκεια και ο βαθμός της δριμύτητας τους.

6) Η ΥΠΕΡΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΩΝ ΠΙΘΑΝΩΝ ΟΦΕΛΩΝ

Είναι προτιμότερο να αποφεύγονται οι ευρείς, βαρύγδουποι ισχυρισμοί σχετικά με το τι πρόκειται να επιτευχθεί με το συγκεκριμένο πρωτόκολλο (π.χ. «θα οδηγηθούμε σε μελλοντικές θεραπείες για τον καρκίνο του μαστού») ή η αναφορά γενικά για τη σημαντικότητα του ερευνητικού πεδίου (π.χ. Χ αριθμός ανθρώπων στον κόσμο υποφέρει από το Υ). Εάν αυτό το ερευνητικό έργο οδηγήσει σε πρωτοποριακές θεραπείες, με ποιο τρόπο θα βοηθήσουν;

7) Η ΥΠΟΘΕΣΗ ΟΤΙ Ο ΑΝΑΓΝΩΣΤΗΣ ΕΧΕΙ ΔΙΑΒΑΣΕΙ ΟΛΟΚΛΗΡΗ ΤΗΝ ΑΙΤΗΣΗ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΣΜΟΥ

Η ΜΤΠ είναι ένα αυτόνομο κείμενο το οποίο μπορεί να διαβαστεί από τον καθένα και θα πρέπει να δίνει μια γενική ιδέα για το πρωτόκολλο.

8) Η ΑΦΙΕΡΩΣΗ ΕΛΑΧΙΣΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΜΙΑΣ ΣΑΦΟΥΣ ΠΕΡΙΛΗΨΗΣ

Πολλοί ερευνητές γράφουν τη ΜΤΠ τελευταία, ύστερα από μία μακρά διαδικασία συγγραφής της αίτησης και έχοντας ένα πιεστικό χρονικό περιθώριο υποβολής. Η συγγραφή και η διόρθωση μιας σαφούς και περιεκτικής περίληψης χρειάζεται χρόνο. Ορισμένοι ερευνητές βρίσκουν ευκολότερο να γράψουν τη ΜΤΠ πριν από την αίτηση αδειοδότησης.

9) Η ΑΝΤΙΓΡΑΦΗ ΤΜΗΜΑΤΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΙΤΗΣΗ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ

Το κείμενο στην κυρία αίτηση περιλαμβάνει πολύ μεγαλύτερη λεπτομέρεια, επιστημονικό υπόβαθρο και τεχνικούς όρους, από ό,τι θα πρέπει να εμφανίζεται στη ΜΤΠ. Το κείμενο της ΜΤΠ θα πρέπει να είναι ένα ξεχωριστό κομμάτι γραφής. Θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τα σημεία 3 και 4 που αναφέρθηκαν προηγουμένως.

10) Η ΑΝΤΙΓΡΑΦΗ ΤΜΗΜΑΤΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗ ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Κατά τη διάρκεια αίτησης για την ανανέωση μιας υπάρχουσας άδειας πειραματισμού, πρέπει να ελεγχθεί και να ανανεωθεί και η ΜΤΠ. Το περιεχόμενο της έρευνας και το επιστημονικό πεδίο του πρωτοκόλλου μπορεί να έχουν αλλάξει σημαντικά. Επίσης, η σύγχρονη «καλή πρακτική» σε ό,τι αφορά στα 3Rs μπορεί να είναι πολύ διαφορετική σε σχέση με μερικά χρόνια πριν.

ΒΑΣΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

The 'annotated project licence' produced by ASRU provides guidance and helpful tips on what should be included in the NTS:

https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/670717/Annotated_PPL_v2.0_171221.pdf

ΑΛΛΕΣ ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ

Guidance produced by the European Commission working group on Non Technical Summaries:

http://ec.europa.eu/environment/chemicals/lab_animals/pdf/Recommendations%20for%20NTS.pdf

Article by Taylor et al (2017) reviewing the quality of current NTSs and highlighting the need for improvement:

http://www.altex.ch/resources/Taylor_of_171129.pdf

The plain English guide to writing medical terminology, with useful tips and examples of rephrasing:

<http://www.plainenglish.co.uk/medical-information.html>

Ελληνική μετάφραση: Ελληνική Εταιρεία Βιοϊατρικής Έρευνας και Ζώων Εργαστηρίου (ΕΕΒΕΖΕ-2021)

FONDAZIONE GUIDO BERNARDINI
BETTER EDUCATION FOR BETTER SCIENCE

Το Ίδρυμα Fondazione Guido Bernardini διοργανώνει εκπαιδευτικές δραστηριότητες που αφορούν στην επιστήμη των ζώων εργαστηρίου. Ακολουθεί το ημερολόγιο αυτών των δραστηριοτήτων:

Στις 02 με 03 Φεβρουαρίου του 2021 θα πραγματοποιηθεί το OnLine Course **"What should you know about your rodent facility"**. Για περισσότερες πληροφορίες περιηγηθείτε στην ιστοσελίδα:

<https://www.fondazioneguidobernardini.org/en/programs/online-course-what-should-you-know-about-your-rodent-facility.html>

Στις 04 και 11 Φεβρουαρίου του 2021 θα πραγματοποιηθεί το Webinar **"Italian Zebrafish 2021-2022"** (free of charge). Για περισσότερες πληροφορίες περιηγηθείτε στην ιστοσελίδα:

<https://www.fondazioneguidobernardini.org/en/programs/webinar-italian-zebrafish-2021-2022.html>

Lab Animal Europe (Δωρεάν εγγραφή)

<https://www.lab-animal.com/LAE/>

Scandinavian Journal of Laboratory Animal Science

www.scandlas.org

Comparative Medicine

<https://www.aalas.org/publications/comparative-medicine>

Journal of the American Association of Laboratory Animal Science

www.aalas.org

Experimental Animals (Journal of the Japanese Association for Laboratory Animal Science)

http://www.soc.nii.ac.jp/jalas/english/english_journal.html

Laboratory Animals

<http://la.rsmjournals.com>

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΣΥΝΤΑΞΗΣ:

Βασίλειος Ντάφης

Αναστασία Τσιγκοτζίδου